



BASMELE IERNII

BRADUL

Hans Christian Andersen

Afară, în pădure, creștea un brăduț frumos. Își alesese un loc bun: putea să-l mângâie soarele, aer avea destul și, în jurul lui, creșteau o mulțime de brazi și molizi. Dar brăduțul dorea din suflet să se facă mare. Nu-i păsa nici de soarele cald, nici de aerul proaspăt, nu se uita nici la copiii de țărani care se plimbau pe lângă el și sporovăiau ori de câte ori ieșeau din pădure să culeagă fragi și zmeură. Veneau adeseori cu câte un ciubăr plin și își împodobeau pălăriile cu șiruri de fragi și se așezau apoi lângă brăduț și ziceau: „la uități-vă ce drăguț e brăduțul ăsta!” Dar brăduțul nici nu-i băga în seamă.

În anul următor, era mai mare cu o înnăditură, iar după încă unul i se mai adăugă o înnăditură, căci brazilor le poți număra anii după înnădituri.

- Ah, de-aș fi și eu la fel de mare ca și ceilalți copaci, suspina copăcelul. Mi-aș putea întinde ramurile de jur-împrejur până hăt-depart, și aș ajunge cu vârful să privesc în lumea largă. Păsările și-ar construi cuibul în crengile mele, iar când ar sufla vântul, aș putea da și eu din cap cu tot atâta măreție cum dau și ceilalți brazi!

Nu se bucura nici de raza soarelui, nici de păsări și nici de norii cei purpurii, care pluteau în zori și în amurg pe deasupra lui.

Iarna, când zăpada îl înconjura albă și scânteitoare, și când vreun iepure trecea săltând pe lângă el, fără să-l bage în seamă – vai ce se mai necăjea brăduțul nostru!

Două ierni trecură astfel, în a treia copăcelul crescuse atât de mare, încât iepurele nu numai că nu putea să treacă fără să-l bage în seamă, dar trebuia să-l și înconjure: „Ah, să crești, să ajungi mare și bătrân, iată singurul lucru frumos din lume”, își zicea brăduțul.

Toamna, veneau mereu tăietorii de lemne și doborau câțiva din copacii cei mari și asta se întâmpla în fiecare an și tânărul nostru brad, care în răstimp crescuse binișor, se cutremura văzând cum arborii aceia mari și frumoși se prăbușeau trosnind și pârâind, cum li se retezau crengile, și cum arătau apoi de golași, de lungi și de subțiri; aproape să nu-i mai recunoști. Pe urmă erau încărcăți în care și caii îi duceau afară din pădure.

Unde-i duceau? Ce soartă îi aștepta?

Primăvara, când veneau rândunelele și berzele, bradul le întreba:

- Nu știți unde i-au dus? Nu i-ați întâlnit?

Rândunelele nu știau nimic, dar barza, după ce căzu o vreme pe gânduri, dădu din cap și zise:

- Da, cred că știu. Am întâlnit multe corăbii, pe când zburam din Egipt încoace; pe corăbii am zărit niște catarge minunate; îmi închipui că ei erau, arborii voștri, căci miroseau a brad; și v-au trimis salutări prin mine. Da, și cum mai străluceau, cum mai străluceau!





- O poveste! O poveste! Începură deodată copiii să strige. Și traseră cu de-a sila lângă pom un om scund și gras.

Grăsunul se așeză chiar sub brad, "căci astfel suntem oarecum ca și afară, în aer liber, zise el, și, afară de asta, să se mai aleagă și pomul cu ceva de folos ascultând ce vă spun. Dar să știți că nu vă istorisesc decât o singură poveste. Vreți s-o auziți pe cea cu N-aude-N-a-vede sau cea cu Gogoș-Cocoloș care s-a rostogolit de-a dura pe toate treptele, dar până la urmă a ajuns totuși la mare cinste și a căpătat o domniță de soție?"

"N-aude-N-a-vede", strigară unii, "Gogoș-Cocoloș" cerură alții. Era o hărmălaie de-ți lua auzul. Numai bradul tăcea mîlc și își zicea: "Eu nu intru în joc, nu am nimic de făcut în treaba asta?". Fusese doar și el cineva, făcuse doar ce trebuia să facă.

Bondocul povesti despre Gogoș-Cocoloș care s-a rostogolit de-a dura de pe toate treptele și până la urmă a ajuns totuși la mare cinste și a căpătat de soție o domniță. Iar copiii băteau din palme și strigau: "Mai spune! Mai spune!". Vroiau să audă și povestea lui N-aude-N-a-vede, dar trebuiră totuși să se mulțumească numai cu povestea lui Gogoș-Cocoloș.

Bradul tăcea dus pe gânduri: nicicând n-au istorisit păsările din pădure asemenea povești. "Gogoș-Cocoloș s-a dat de-a dura pe trepte și tot a căpătat o domniță de nevastă. Da, da, așa merg lucrurile pe lumea asta!" își zicea bradul, și credea că e adevărat; o povestise doar un om atât de cumsecade! "Da, da, cine știe? Poate că mă rostogolesc și eu pe scară și capăt o domniță." Și se bucura că în ziua următoare îl vor împodobi dinnou cu lumânări și jucării, cu betea și cu fructe.

"Mâine am să tremur, își zicea bradul. Vreau să mă bucur în voie de toată măreția mea. Mâine am să aud din nou povestea cu Gogoș-Cocoloș și poate și pe cea cu N-aude-N-a-vede." Și rămase tăcut și îngândurat întreaga noapte.

Dimineața sosiră servitorii și slujnica.

"Aha, au venit să mă gătească din nou!"

Dar fu scos din încăpere, urcat sus în pod, și așezat într-un colț întunecos unde nu putea pătrunde lumina zilei.

"Ce-o mai fi însemnând și asta, se întrebă pomul. Ce să caut eu aici? Ce pot să aud eu în podul ăsta?"

Se sprijini de perete și chibzui... Avea doar timp destul, căci trecură zile și nopți fără să mai urce nimeni la dânsul. Și când, în sfârșit, veni cineva, era pentru a aduce niște lăzi mari pe care i le puse în față. Acum bradul stătea ascuns cu totul vederii, astfel încât trebui să creadă că fusese uitat.

"Afară acum e iarnă, își zise pomul, Pământul e tare și acoperit de zăpadă. Oamenii nu mă pot sădi la loc. De aceea trebuie să stau aici, în adăpost, până la primăvară. Cât de bine orânduie sunt toate astea!... Numai de nu ar fi locul atât de întunecos și de singuratic!... Nici măcar un iepuraș cât de mic!... Și cât de plăcut era afară, în pădure, când cădea zăpada și iepurii săltau în jurul meu! Da, chiar și când treceau pe lângă mine fără să mă vadă. Dar atunci mă necăjeam. Cât de îngrozitor de singur mă simt aici!"

“Pip, pip!” chițăi un șoricel și se strecură tiptil pe lângă pom; apoi mai veni unul tot atât de mic. Amândoi își apropiară botișorul de trunchiul bradului, îl mirosiră și se furișară printre crengi.



- Eu un frig groaznic – ziseră șoricelii. Alminteri nu e rău aici. Nu-i așa, bătrâne brad?
- Dar nu-s bătrân deloc! Răspunde bradul. Sunt alții mult mai bătrâni decât mine.
- Cum de ai ajuns aici? Îl întreabă șoarecii, curioși la culme. Spune-ne, care-i locul cel mai frumos de pe pământ? Ai fost pe acolo? Ai fost jos, în cămară, unde brânza stă pe o



scândură și slănină atârnată de tavan, unde aluneci pe lumânări de seau, în cămara în care intri slab și din care ieși gras?

- Astea nu le cunosc- răspunse pomul. Dar cunosc pădurea unde strălucește soarele și unde cântă păsările.

Și se porni să-și povestească de-a-fir-a-păr copilăria, iar șoriceii, care nu mai auziseră nimic asemănător, ascultau și se minunau:

- Nu, zău, că multe ai mai văzut! Cât de fericit trebuie să fi fost acolo în pădure!

- Eu, se miră bradu, cugetând la cele povestite de dânsul. Da, la urma urmei erau vremuri destul de frumoase.

Le povesti apoi despre seara de Crăciun când fusese împodobit cu turtă dulce și cu lumânări.

Vai! strigară șoriceii într-un glas. Cât ai fost de fericit, bătrâne brad!

- Dar nu-s deloc bătrân, se împotrivi pomul. Abia în iarna asta am venit de la pădure. Am rămas numai așa, în urmă, cu crescutul.

- Cât de frumos știi să povestești! Îl laudară șoriceii.

În noaptea următoare aduseră cu ei alți patru șoriceii să-l audă pe brad povestind; și cu cât povestea el mai mult, cu atât îi veneau în minte toate cele petrecute cu dânsul. "Au fost totuși vremuri destul de frumoase, se gândea el. Dar poate se întorc; Gogoș-Cocoloș s-a rostogolit de-a dura pe trepte și a dat de-o domniță; poate capăt și eu una!" Și deodată bradul își aminti de o răsură tare drăgălașă care creștea afară, la marginea pădurii, și care ar fi fost pentru el o domniță nespuns de frumoasă.

- Cine-i Gogoș-Cocoloș? întrebă șoriceii.

Și bradul le istorisi întreaga poveste. Își putea aminti fiecare cuvânt și șoriceii erau cât pe-aici să sară de plăcere până în vârful lui.

În a treia noapte se strânseseră mult mai mulți șoriceii, iar duminică sosiră și doi guzganii, dar aștia erau de părere că povestea n-are haz și îi făcură și pe șoriceii să le placă și lor mai puțin.

- Altă poveste nu mai știi? întrebă guzganii.

- Numai asta singură, răspunse bradu. Am auzit-o în cea mai frumoasă seară a mea; Atunci nu mi-am dat seama cât de fericit eram.

- E o poveste cum nu se poate mai jalnică. Nu știi una despre slănină și lumânări de seau? O poveste cu o cămară plină de bunătăți?

- Nu! recunosc pomul.

- Atunci să fii sănătos! răspunseră guzganii și se întoarseră la ei acasă.

Până la urmă, nici șoriceii nu mai veniră. "Era destul de plăcut când stăteau în jurul mei șoriceii aia neastâmpărați - oftă bradu – și ascultau ce le povesteam. Acum s-a dus și asta! O să mă gândesc cu plăcere la astfel de lucruri când o să mă ia de-aici."

Când s-a întâmplat asta? Într-o dimineață când au venit niște oameni și s-au apucat să trebuluiască în pod: lăzile fură date de-o parte, pomul fu înșfăcat și trântit, bineînțeles nu cu prea multă blândețe, pe podea, după care o slugă îl trase jos pe scară, la lumina zilei.

“Acuma începe iară viața!”, se bucură bradul.

Simți aerul proaspăt, primele raze de soare - și iată-l afară, în curte. Totul se desfășura cu atâta repeziciune, încât pomul uită cu desăvârșire să se mai gândească la el; erau atâtea de văzut de jur-împrejur! Ograda dădea într-o grădină unde totul înflorește. Trandafirii atârnau proaspeți și înmiresmați dincolo de grădiile grilajului, teii dădeau în floare, iar rândunelele săgetau văzduhul și ciripeau: “cip-cip-cirip, mi-a venit bărbatul!”, dar nu la brad se refereau ele când spuneau asta!

“Abia acum încep să trăiesc!”, se bucură acesta și își întinse larg crengile - dar vai! toate erau îngălbenite și uscate, iar el zăcea într-un colț printre buruieni și urzici, steaua din hârtie aurită îi rămăsese prinsă în creștet și strălucea în bătaia soarelui.

În curte se jucau câțiva din copiii care, de Crăciun, dansaseră în jurul pomului. Unul dintre cei mai mici dădu fuga la brad și-i smulse steaua de aur.

- Să vedem ce se mai poate găsi în bradul ăsta bătrân și uscat! zise copilul și călcă peste crengi și le strivi sub tălpi încât bietele rămurele pârâiră din toate încheieturile.

Uitându-se la bogăția de flori și la frumusețea vie a grădinii, bradul, înduioșat de propria-i soartă, își dorea să se vadă iarăși în colțul acela întunecos din podul casei. Se gândea la tinerețea lui din pădure, la acea seară veselă de Crăciun și la șoriceii care ascultaseră cu atâta voioșie povestea lui Gogoș-Cocoloș.

“S-a dus! S-a dus! Suspină bietul copac. De ce nu m-am bucurat de viață cât timp mai puteam? S-a dus! S-a dus!”

Și sluga veni și hăcui pomul făcându-l surcele. Se adunase o grămăjoară întreagă. Curând focul cuprinse fiecare părticică a bradului. Pomul gemea cumplit și fiecare geamăt se asemuia cu o troznitură, ceea ce îi îndemna pe copiii care se jucau să se apropie de foc și să strige: “Poc! Poc!”. Și cu fiecare troznitură, regretele bradului se înteteau: regreta pădurea, și diminețile răcoroase de vară, și nopțile înstelate de iarnă, regreta seara aceea minunată de Crăciun în care auzise povestea lui Gogoș-Cocoloș, singura poveste pe care o auzise și pe care putea să o istorisească - apoi bradul se preschimbă în cenușă.

Băieții se jucau în grădină și cel mai mic dintre ei își prinsese în piept steaua de aur pe care bradul o purtase în cea mai fericită seară a lui.

Dar acum toate s-au sfârșit și s-a sfârșit și pomul și s-a sfârșit și povestea. S-a sfârșit, s-a sfârșit - asta e doar soarta fiecărei povești.

OMUL DE ZĂPADĂ

Hans Christian Andersen

„E un ger atât de strașnic încât îmi trosnește tot trupul, se bucura omul de zăpadă, e drept că vântul ăsta îți arde sufletul. Și cum se mai zgâiește învăpăiatul ăla de colo! (Vorbea de soare care tocmai asfințea.) Pe mine să nu mă facă să clilesc, că-mi feresc eu bine cioburile din cap.”

Vezi că, în loc de ochi, omul de zăpadă avea în cap două cioburi mari, în trei colțuri, dintr-un olan de pe acoperiș; gura îi era alcătuită dintr-o greblă veche, așa că avea și dinți.

Se născuse în țipetele de bucurie ale băieților, venirea lui pe lume fusese sărbătorită în sunetele zurgălăilor și pocnetelor de bice ale săniilor.

Soarele apusese, luna plină răsărise rotundă și mare, limpede și mândră în aerul albastru.

“Uite-l că se ivește acum din partea astalaltă!”, se minuna omul de zăpadă. Vroia să spună cu asta că soarele se arăta din nou. “Văd că l-am dezobișnuit să se mai zgâiască așa! N-are decât să stea agățat acolo și să dea lumină, să mă pot vedea eu cum sunt. De-aș ști numai cum să fac s-o iau din loc! Mult mi-ar plăcea să fac puțină mișcare! Dacă aș putea, m-aș duce acolo, jos, să mă dau pe gheață, cum fac băieții; numai că nu mă pricep la treaba asta, nu știu cum se patinează”.

- Hai! Hai! lătra bătrânul zăvod prins în lanț; era cam răgușit și nu mai putea rosti bine: “Ham! Ham!”.

Răgușeala i se trăgea încă de pe când era câine de ținut în casă și zăcea tot timpul la căldură, sub vatră.

- Lasă – reluă dulăul – că te-nvață el soarele să alergi! Am văzut ce-a pățit înaintașul tău de anul trecut și chiar cei dinaintea lui, în alți ani. Hai! Hai! S-au dus cu toții...

- Nu te-nțeleg, prietene – răspunse omul de zăpadă. ăla de colo, de sus, să mă învețe să alerg (vorbea de lună, pe care el o credea tot soare.) Mai adineauri, când m-am încruntat la el, a șters-o, dar acum văd că a apărut în partea cealaltă.

- Habar n-ai de nimic! zise dulăul. E drept că abia te-ai înfiripat și că de aceea nu știi nimic. Aia pe care o vezi acum e luna; ăla de mai înainte a fost soarele; vine mâine iarăși și te-nvață el cum s-o iei în jos, de-a lungul șanțului. Se schimbă vremea în curând; simt asta în laba mea stângă dindărăt; mă-nțepă și mă doare: să știi că se schimbă vremea!

“Nu-l înțeleg și pace! își zicea omul de zăpadă. Dar parcă simțea ceva auzindu-l cum vorbește. Vasăzică, ăla care se zgâia așa la mine și a luat-o din loc, soarele, cum îi zice câinele, nu mi-e prieten.”

“Hai! Hai!” lătră zăvodul, se învârti de trei ori în jurul cozii și apoi se vârî în cușca lui, să mai tragă un pui de somn.

- E minunat! se bucura o tânără fată care, însoțită de un tânăr, intrase în grădină.

Se opriseră amândoi în apropierea omului de zăpadă și se desfătau la vederea arborilor sclipitori.

- O privesc mai frumoasă ca asta nu se poate dăruia vara! grăi fata și ochii îi luceau.

- Și niciun voinic ca ăsta de-aici! răspuse tânărul, arătând spre omul de zăpadă. E strașnic!

Fata râse, făcu omului de zăpadă un semn și se porni să se joace cu prietenul ei, făcând să trosnească și să șuiere zăpada sub pașii lor, de parcă ar fi călcat pe coji de nuci.

- Cine erau ăștia doi? îl întrebă omul de zăpadă pe dulău după ce tinerii plecară. Ești de mai multă vreme în curtea asta; îi știi?

- Cum să nu! răspuse câinele. Ea m-a mângâiat pe blană și el mi-a aruncat un os. Pe ăștia doi nu-i mușc!

- Dar oare ce înfățișează ei? dori să știe mai departe omul de zăpadă.

- Niște îndrăgostiți – răspuse zăvodul. Or să se mute și ei într-o cușcă și or să roadă împreună oase. Hai! Hai!

- Te pomenești că or fi niște făpturi ca tine și ca mine! se miră omul de zăpadă.

- Nu, ei fac parte dintre stăpâni – îl lămurii câinele. Firește, când de-abia ieri ai venit pe lume, nu prea știi mare lucru. Văd asta la tine. Pe când eu, deh, am și vârsta și experiența necesară; îi cunosc pe toți de aici din casă și am mai apucat și o vreme când nu stăteam așa în frig și legat în lanț. Hai! Hai!

- Frigul e minunat! găsi omul de zăpadă. Povestește, povestește mai departe! Numai nu tot zăngăni din lanț, că-mi trosnește tot trupul!

- Hai! Hai! lătră dulăul. Eram un pui atât de mic, mic și drăgălaș, ziceau ei; pe atunci mă ghemuiam acolo sus, în casa boierească, într-un jilț acoperit cu pluș, sau mă răsățam în poala stăpânei; mă pupau pe bot, îmi ștergeau lăbuțele cu batista brodată și îmi ziceau: "Bubi, dragă Bubi, dulce Bubi!". Dar, după un timp, mă făcusem prea mare pentru a mă ține sus, așa că m-au dăruit portăresei. Am ajuns în locuința de la subsol. Poți privi înăuntrul ei chiar de acolo de unde te afli; poți vedea și odaia în care fusesem boier, căci asta am fost în ochii portăresei. E drept că locul era mai strâmt decât în odăile de sus, dar era mai tihnit, copiii nu mă târau și suceau întruna, cum făceau ai de sus. Căpătam hrană la fel de bună ca înainte, ba chiar mai bună. Îmi aveam perna mea și era acolo și o sobă; pe o vreme ca asta e tot ce poate fi mai frumos pe lume! Mă furișam sub sobă și mă cuibăream acolo după plac. Ah, mai visez și acum soba aia! Hai! Hai!

- Să fie oare o sobă chiar atât de frumoasă? întrebă omul de zăpadă. Seamănă cu mine?

- E tocmai opusu tău! E ca un corb de neagră și are un gât lung cu inele de alamă. Mănâncă la lemne de-i țâșnesc flăcări pe gură. Trebuie să te ții cât mai aproape de ea, și dacă te vâri cu totul sub ea, să știi că e foarte plăcut. Dacă te uiți pe fereastra aia, o poți vedea chiar de acolo de unde stai tu.

Și omul de zăpadă se uită într-acolo și zări o namilă lucioasă cu gât lung și cercuri de alamă, pe care o lumina de jos focul. Un simțământ ciudat îl încercă pe omul de zăpadă, o neliniște pe care nici el n-o înțelegea, și nici n-o putea tâlcui; o neliniște pe care o cunosc, însă toți oamenii care nu sunt de zăpadă.



- Dar de ce ai părăsit-o? întrebă omul de zăpadă. Simțea, nu știu cum, că soba că trebuie să fie de neam femeiesc. Și nu pricep mai ales de ce ai plecat de acolo.

- N-aveam încotro – îl lămurii câinele. M-au dat pe ușă afară și m-au pus aici în lanț. Îl mușcasem de picior pe boierul cel tânăr fiindcă mi-a luat osul pe care-l rodeam; os pentru

os, așa cred eu că e drept! Asta, ei mi-au luat-o în nume de rău și de atunci m-au pus în lanț și mi-am pierdut și glasul; auzi și tu ce răgușit sunt: Hai! Hai! Nu mai pot vorbi pe limba celorlalți câini. Hai! Hai! Și așa s-a terminat povestea.

Dar omul de zăpadă nu-l mai asculta; se uita țintă prin fereastra de la subsol în locuința portăresei, unde, în mijlocul odăii, stătea pe cele patru picioare de fier soba, soba care părea să fie de înălțimea omului de zăpadă.

“Cât de ciudat trosnește totul în mine! gândi el. N-am să pot oare pătrunde niciodată acolo înăuntru? E o dorință cât se poate de nevinovată și doar toate dorințele noastre nevinovate se împlinesc! Trebuie să intru în odaia de acolo, să mă reazem de sobă, chiar de ar fi să sparg geamul și să intru pe fereastră!”



- N-ajungi tu acolo, înăuntru, cât e lumea! vorbi câinele. Și dacă te apropii cumva de sobă, apoi te-ai dus! Hai! Hai!

- Cred că m-am dus și așa! răspuse omul de zăpadă. Parcă mă prăbușesc.

“Abia acum înțeleg de ce se sfârșea el atât de dorul sobei!” își zicea câinele. Uite aici un fier de curățat sobe, pe care omul de zăpadă îl avea înfipt în trupul lui! Asta-i ceea ce-l scurma, dar acum i-a trecut. Hai! Hai!

Puțin după aceea trecu și iarna...

“Hai! Hai!” lătră dulăul cel răgușit, iar fetele din casă cântau:

Salcie, scoate-ți mănușa de lână,

Tu, asprișoară, ieși din țărână!

Cucule, cântă! Și tu, ciocârlie!

Căci primăvara-i gata să vie.

“Cucu” și-apoi “cip-cirip” cânt și eu,

Soare iubit, dă-ne raze mereu!

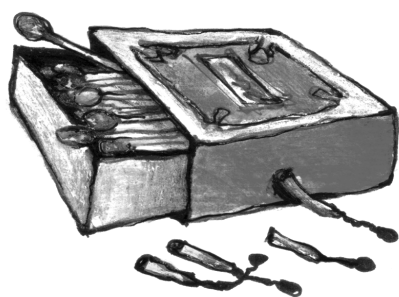
Și nimeni nu se mai gândea la omul de zăpadă.



FETIȚA CU CHIBRITURILE

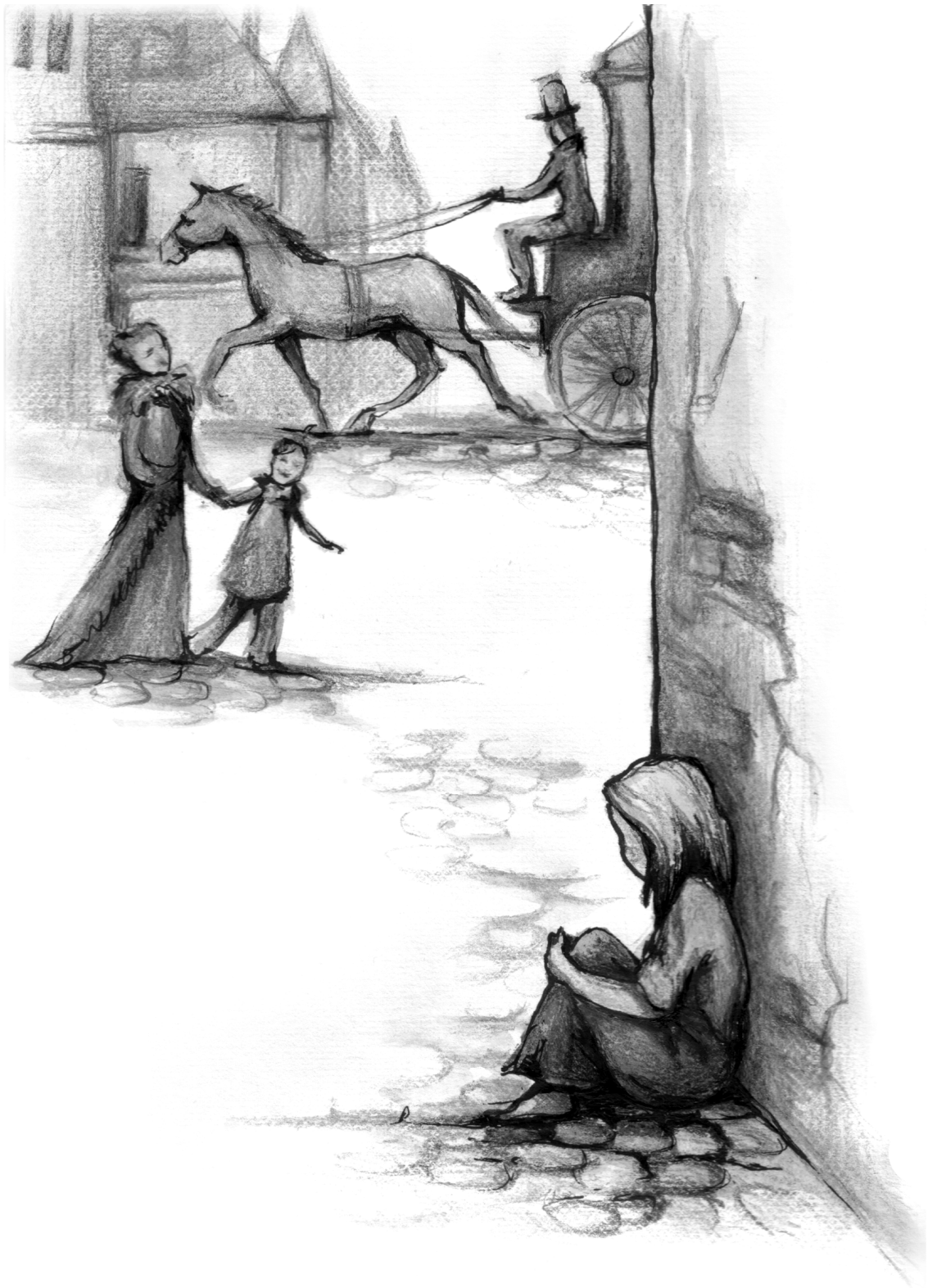
Hans Christian Andersen

Era ger cumplit; ninge și începuse a înnopta: era ajunul Anului Nou. Pe frigul acela și pe întunericul acela, mergea pe stradă o biată fetiță cu capul gol și cu picioarele goale. Avusese ea pantofi când plecase de-acasă, dar nu-i folosiseră mult: erau niște papuci mari, pe care mama ei îi rupsesse aproape, și erau așa de largi pentru ea, încât mititica-i pierdu grăbindu-se să treacă o stradă, unde cât p-aci era să fie strivită între două trăsură. Un pantof nici nu-l mai găsisese, iar celălalt îl luase un băiat care zicea că vrea să facă din el leagăn pentru copilul lui, când o avea și el unul.



Fetița mergea cu picioarele ei goale, roșii-vinete de frig; și-n șorțul ei vechi ținea strâns un vraf de cutii cu chibrituri și mai avea și-n mână o cutie. Fusese o zi rea pentru dânsa, și nimeni nu-i cumpărase în ziua aceea nimic, și n-avea prin urmare nici un ban; și-i era foame și frig tare. Biata fetiță! Fulgii de zăpadă cădeau pe părul ei lung și bălai, care se încrețea frumos pe lângă ceafă, dar nu se gândea ea acum la părul ei creț. Luminile străluceau pe la ferestre, miros de fripturi se răspândea în stradă; era ajunul Anului Nou, iată la ce se gândea ea.

Se opri și se ghemui într-un colț dintre două case; una era mai ieșită în afară, așa că între amândouă era un cotlon. Își strânse piciorușele sub dânsa. Frigul o pătrundea din ce în ce mai mult, dar totuși nu-i venea să se ducă acasă; aducea înapoi toate chibriturile și nici un bănuț măcar. Tatăl său are s-o bată; și afară de asta, acasă nu era tot așa de frig? Ei locuiau sub un acoperiș, dar vântul sufla în voie, cu toate că fuseseră astupate crăpăturile cele mari cu paie și cu zdrențe. Mânuțele ei erau aproape înghețate de frig. Un chibrit aprins le-ar putea face bine. Dacă ar îndrăzni să scoată unul, numai unul din cutie, să-l zgârie de zid și să-și încălzească degetele! Scoase unul: hârști! Cum mai trosni și cum se aprinse! Chibritul ardea cald și limpede ca o lumânărică. Ținu mânuța deasupra flăcării. Ce lumină ciudată! I se păru fetiței că stă lângă o sobă mare de fier, care avea deasupra un capac lucios de aramă. Înăuntru ardea focul și era așa de cald; dar ce-i oare asta? Fetița își întindea acum piciorușele ca să le încălzească și pe ele; flacăra se stinse și soba pieri; fetița se trezi cu chibritul ars în mână.



A mai aprins un altul și zidul în care bătea lumina se făcu străveziu ca o pânză subțire. Prin ea, fetița văzu o odaie unde era o masă acoperită c-o față albă, pe care scliffeau porțelanuri subțiri; în mijloc era o găscă friptă umplută cu prune și cu mere ce răspândeau

un miros plăcut; și, lucru de necrezut, deodată găscă sări de pe masă și veni cu furculița și cuțitul în spinare până la biata fetiță. Chibritul se stinse: și nu mai avu în fața ei decât zidul gros și rece.

Mai aprinse încă unul. Deodată se văzu șezând sub un pom frumos de Crăciun. Era mult mai mare și mai împodobit decât a văzut prin geamuri la negustorul cel bogat. Mii de lumânările ardeau pe crengile verzi și poze de tot felul, ca cele ce împodobesc ferestrele prăvăliilor, păreau că-i zâmbesc. Fetița ridică amândouă mâinile: chibritul se stinse. Lumânărilele din pom se înălțau tot mai sus și ea văzu deodată că luminițele acelea erau stele. Una din ele căzu și trase o dungă mare de foc pe cer.

„A murit cineva”, își zise micuța. Căci bunica sa, care fusese foarte bună cu dânsa și care acum nu mai trăia, îi spusese adesea: „Când cade o stea, un suflet se înalță la Dumnezeu”.

Mai trase încă un chibrit pe zid: și se făcu o lumină mare, în mijlocul căreia era bunica ei în picioare; și era așa de strălucitoare; și o privea blând și duios.

- Bunică, strigă fetița, ia-mă cu tine. Când s-o stinge chibritul, știu că n-o să te mai văd. Ai să pieri și tu din fața ochilor mei, ca și soba de fier, ca și găscă cea friptă, ca și pomul cel frumos de Crăciun. Și aprinse repede toate chibriturile ce-i mai rămăseseră în cutie, căci voia s-o vadă mereu pe bunica ei. Se făcu o lumină ca ziua. Niciodată bunica nu fusese așa de frumoasă. Ea o



luă pe fetiță în brațele ei, și amândouă zburară în sus, în strălucirea aceea, și nu mai era acolo nici frig, nici foame, nici grijă; erau la Dumnezeu.

Dar în colțul dintre cele două case, când se lumină de ziuă, zăcea jos fetița, cu obraji roșii, cu zâmbetul pe buze... moartă. Moartă de frig, în cea din urmă noapte a anului. Ziua Anului Nou o găsi acolo zgribulită cu grămăjoara ei de cutii cu chibrituri, din care una cu toate chibriturile arse.



„A vrut să se încălzească!”- zise cineva. Nimeni nu știu ce frumuseți văzuse fata și-n ce strălucire intrase împreună cu bunica, în ziua Anului Nou.



MOȘ CRĂCIUN

Barbu Ștefănescu Delavrancea

P-atunci umblau sfinții pe pământ, se dăschidea cerul la Bobotează, farmecele închegau apele, iar unii telegari mâncau jeratic.

Iarba tremura deasă ca peria, să fi zis că a sosit priar cu adierile încropite, cu lumina caldă, cu hălăciuga de brebenei și cu stolurile de păsări gonite de arșiță de prin țări și pustiuri, pe unde nici gândul nu colindă.



– Părințele, ce n-oi prinde cu icoana în Ajun, prinzi cu slujba la Crăciun, și morarul, de i s-o odihni piatra, când o începe, o să înceapă mai cu foc. Că sufletul cere slujbă și gura mălai și făină. Dar eu cu plasa mor de foame, că apa a înghețat tun.

O văduvă, de colo, săracă lipită, cu cinci guri pe cap, își uită să ceară ce venise să ceară și se tot gândea, știind și pe moș popa, și pe morar, și pe pescar bogați, putrezi de bogați. Apoi deschise gura și zise, ștergându-se la nas cu mâneca cămășii:



Mulțimea îi strigă:

– Aide, părinte, aide, zi pe carte, că înghețăm aici.

Moș popa începu vrând-nevrând, pe nas și prelung:

– No, no, na, ă, ă, no, o, o, călare pe măgar, ă, ă, o, na, na, și toți îi ie, ie, ieșiră înaintea cu salcie înflorită...

– Întoarce foaia, părinte!

– La maslu, părinte!



– Ce salcie, ce flori, părinte?!

Și popa, zăpăcit, vru să întoarcă foaia cu aceeași mână cu care ținea cartea. Cartea îi scăpă, se afundă și nu se mai văzu din zăpadă. Moș Crăciun se deșteptă din somn, crăpă ochii, și de pe genele lui albe și lungi se scutură puzderie de ninsoare, își pieptănă pletele lui, încărcate cu chiciură și polei care sunară ca un șir de clopoței. Răsufală o dată, și gerul care se năpusti

pe nările lui cutremură mulțimea, iar popa se clătină pe picioare și dădu cu nasul în zăpadă.

– Ce făcuși, popo? zise morarul.

– Era să cazi, părinte, zise pescarul.

– Ridicați pe sfinția-sa, zise văduva.

Când se ridică popa de jos, nevăzând bine înaintea ochilor, se poticni spre Moș Crăciun, dar cum se apropie de el, cum îi îngheță inima și dăte în genuchi:

– Moș Crăciun, îndură-te, zise popa amețit, țara e mare, mai du-te și pe la alții, că d-ăi mai scutura o palmă de zăpadă, rămâi fără colaci și sunt sărac lipit.

– Ești bogat, părinte, zise Moș Crăciun, c-un glas de se cutremură pădurea.

Apoi plecându-se la urechea popii, îi șopti ce-i șopti și se întinse în lungul oaselor. Pe unde atingea cu mâinile, crăcile trosneau și săreau așchiile din ele.

Popa se sculă de jos și-o șterse spre sat, sprinten și vesel, ca și cum ar fi întinerit.

– Ce ți-a spus, părinte? întrebare cu toții.

Popa tăcu și-și cătă de drum.

Morarul făcu câțiva pași spre Moș Crăciun, îngenunche și zise:

– Rogu-te, Moș Crăciune, că destul atâta zăpadă, că nu mai dăjugă nimeni la moară, și-mi mor copiii de foame.

Moș Crăciun își suflă nasul, și din amândouă nările îi săriră două ciubuce de gheață. Și zise morarului:

– Nu cârti, morar bogat, ai zece sate la moară și tot te plângi? Măine până în zori te-așteaptă zece care cu grâu și zece cu porumb.

Morarul se sculă de jos, se scarpină la ceafă și-o tuli spre casă, nemaiputând de bucurie.

Veni rândul pescarului. Făcu și el câțiva pași înainte și dădu în genuchi.

– Moș Crăciune, nu mă lăsa! Îngheață Dunărea, îngheață smârcul mărilor, îndură-te însă de apa satului, că nu mai văz coadă de pește și-mi plânge muierea în vatră.

Moș Crăciun se scutură și zăpada curse nemiluit, și acoperi pe pescar până-n creștetul capului, dăschise gura, și auzi toată nemărginirea, ca și cum ar fi gonit crivățul:

– Pescar, pescar, ce te milogești, că ai cheag dăstul. Dacă vei da cu plasa și vara și iarna, de un' să mai fie și peștele? Fă o copcă, bagă coșul tău ăl mare în copcă, și mâine din zori luptă de-l scoate, că va fi încărcat cu crape mari și dulci.

Creștinu' se sculă de jos și-o porni spre cămin, scuturându-se de zăpadă.

Și când văduva începu să-si spuie păsul, Moș Crăciun o îngâna zicându-i.

– Moș Crăciune, sunt săracă...





- Ești.
- Moș Crăciune, am cinci copii...
- Ai.
- Moș Crăciune, vine Crăciunul și n-am porc...
- Vine și n-ai.
- N-am para...
- N-ai.
- N-am mălai...
- N-ai.
- N-am gătej...
- N-ai.



– N-am cojoacă...

– N-ai, dar nici minte n-ai, zise Moș Crăciun, dăschizând ochii mari, și genele albe îi trecură de creștetul capului. Aleargă acasă și înhață purcelul de coadă, să nu fugă, acoperă-ți mălaiul, că-l risipesc copiii, și închide-ți ușa cocioabei, că ard lemnele de pomană.



Văduva se uită lung; tot nu-i venea să creadă ce-auzise, dar inimă bună, când plecă zise:

- Să trăiești, Moș Crăciun, și să mai vii pe la noi!
- Să trăiești și tu, femeie!

Urișul se ridică în picioare ca o namilă. Smulse drept toiag un gorun ca pe un picior, întoarse spatele și făcu un pas. Și un pas era cât o repezeală. Și făcu doi, cât o goană de cal. Iar în urma lui se băteau crivățul cu austrul, și zăpada se pornise ca niște nori învârtiți și răsuciți de n-o pătrundeai cu ochii.



Rămaseră toți cu gurile căscate. Și buni-bucuroși că au scăpat de moșneagul care ducea cu dânsul viscolul, se împrăștiară pe la casele lor.

Popa se certa cu preoteasa și ținea în ruptul capului că Moș Crăciun l-a învățat să nu doarmă noaptea și să zică mereu:

*«Un colac, un colac,
abia să-l îndes în sac;
d-ar fi cât roata de car,
de popă n-aveți habar.»*

Numai dacă o zice mereu până a doua zi, îi va merge bine cu Crăciunul. Și popa îndruga mereu, parcă-și pierduse mințile.

Morarul, cum văzu că toate apele au înghețat, afară de apa de la moara lui, pe loc se gândi că asta este o minune d-a lui Moș Crăciun, și s-apucă, cioc-booc să dreagă câte ceva și să unșă osia morii. Se pregătea pentru zorul măcinatului d-a doua zi.

Pescarul lacom sparse pe râu atâtea copci câte coșuri avea. Dădu coșurile afund și le legă de țărushi.



În ajun, popa plecă cu icoana, dar, amețit că nu închisese ochii toată noptica, și îmbulzindu-i în minte cuvintele pe care le turuise întruna, cum intră în casele creștinilor, în loc să cânte „în Iordan botezându-te, tu, Doamne”, îl duse gura anapoda: „În colac botez... aș, ce spui și eu... no, o, o, o, î, î, în doi colaci botezându-te tu, Doamne”...

Și bieții oameni n-avură ce face, dădură pe taica părintele afară din casă, bănuindu-l că ș-ar fi pierdut mințile de bătrânețe și mai ales de băutură.

Popa rămase fără colaci.

Morarul, cum se crăpă de ziuă, ridică stăvilarul, căci venise la măcinat un bătrân cu porumb. Dar apa, cum năvăli și începu să-și îndese sloii de gheață, smulse și dumatică roata morii, și morarul rămase și plouat, și fiert, ca vai de el.

Pescarul, când se duse să-și caute coșurile, ia coșurile de unde nu-s, căci pe toate i le luase apa. Ridică pescarul câteva cruci și leturghii lui Moș Crăciun, dar rămase și fără pește, și fără coșuri.

Numai biata văduvă se alese cu bine, căci acasă găsi un porc întreg. Oamenii satului, suflete milostive, gândind că ea n-are nimic de Crăciun, unii i-aduseră mălai și costițe de porc, alții picioare, alții mușchi. Iar copiii le rânduiseră în chip de porc, și cel mai mic, un creț cârlionțat și bucăliu, se legase cu betele de codița lui și, prefăcându-se că-l târăște porcul, ținea întruna:

– Nea, nea, ho, ho, purcel, ho!

Ei, d-ar fi lumea cum ar trebui să fie, până în ziua de azi, săracii ș-ar mai îndulci necazurile la zile mari, iar bogații cei lacomi ar mai primi câte un bobârnac din Paște în Crăciun.



POVESTEA ANULUI

Hans Christian Andersen

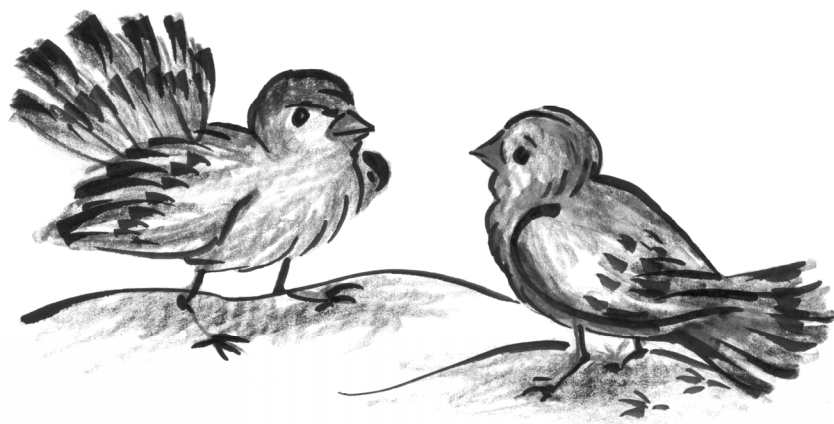
Era în ultimele zile ale lui ianuarie; se stârnise un viscol năprasnic; vârtejuri de zăpadă se fugăreau pe toate drumurile și străzile; partea din afară a geamurilor era toată acoperită de zăpadă și, de pe acoperișuri, omătul se prăvălea în avalanșe. Oamenii se zoreau pe cât puteau, alergau, zburau, își cădeau unul altuia în brațe, se țineau strâns unul de celălalt, putându-și astfel păstra, măcar pentru o clipă, echilibrul. Vehiculele și caii erau ca presărați cu zahăr, vizitii stăteau cu spatele înainte pentru a se apăra cât de cât de vânt, iar trecătorii se adăposteau în dosul trăsurilor care abia înaintau prin troienele de zăpadă.

Când, în sfârșit furtuna se mai potolise și se croiseră poteci înguste de-a lungul caselor, oamenii încă se mai opreau locului de câte ori se pomeneau unul în fața celuilalt. Nici unul dintre ei nu se hotăra să facă primul pas alături, în zăpada fără fund, pentru a face loc celuilalt să treacă înainte. Stăteau așa tăcuți și nemișcați, până ce fiecare dintre ei, printr-o înțelegere mută, își înfigea un picior în mormanul de omăt.

Către seară, se lăsă liniștea; cerul părea ca măturat și parcă mai înalt și mai străveziu, stelele păreau nou-nouțe și unele sclipeau albastru și limpede. Dar geruia de trosnea zăpada. Pătura de deasupra se întărise într-atât încât a doua zi dimineața vrăbiile puteau topăi în sus și în jos pe locurile unde se lopătase, dar prea multă hrană, firește, nu se găsea și mai era și un frig cumplit.

– Cip-cirip! zise o vrabie către alta. Țsta cică-i an nou! E cu mult mai rău decât cel care a trecut! Puteam foarte bine rămâne cu ăl vechi. Sunt supărată și am și de ce!

– Păi da, oamenii alergau care încotro și-și făceau daruri de Anul Nou! ciripi o vrăbiuță pe jumătate degerată. Ciocneau și spărgeau pahare și își ieșeau din fire de bucurie că anul vechi a trecut. Mă bucuram și eu, fiindcă mă așteptam să vină zilele calde, dar nu m-am ales cu nimic. Geruiește mai cumplit decât înainte! Se vede că oamenii s-au înșelat în socotirea timpului.



– Să știi că da! zise o a treia vrăbie, bătrână și aproape încărunțită. Au ei un nu-știu-ce căruia îi zic calendar, o născocire de a lor, și ar vrea ca totul să meargă după cum scrie acolo, dar nu se întâmplă nimic. Când vine primăvara începe anul, așa e mersul firii și după el mă iau eu!

– Da, dar când vine primăvara? întrebare celelalte.



– Când sosește barza, dar pe asta nu te poți bizui. Aici, la oraș, nu se află nimeni care să se priceapă la asta; ăia de la țară o știu mai bine. N-ați vrea să zburăm într-acolo și să așteptăm? La țară primăvara e mai aproape.

– De, nu zic nu! răspuse o altă vrăbie care până atunci țopăise și ciripise fără a spune însă nimic. Dar eu am aici, în oraș, unele foloase de care mă tem că ar trebui să mă lipsesc la țară. De partea astalaltă a străzii locuiește o familie de oameni care a avut buna idee să așeze două sau trei ghivece de flori la perete, cu deschizătura cea mare înăuntru și cu fundul în afară. Și în fund este loc destul, așa că eu și bărbatu-meu ne-am făcut acolo un cuib de unde și-au luat zborul toți puii noștri. De bună seamă că familia aceea de oameni a făcut toate astea anume pentru a avea plăcerea să se uite la noi, altminteri nu cred că le-ar fi făcut. Presară acolo fărâmituri de pâine tot numai pentru plăcerea lor și astfel căpătăm și noi hrană; ai zice că au grijă de noi; și de aceea socot să rămân acolo și eu și bărbatu-meu; deși suntem nemulțumiți – totuși vom rămâne!

– Iar noi zburăm la țară, să vedem dacă nu vine primăvara!

Și-și luară zborul.

Afară, la câmp, domnea cel mai năprasnic ger al iernii, ba era chiar cu câteva grade mai frig decât la oraș. Un vânt aspru sufla peste ogoarele înzăpezite. Țăranul ședea în sanie cu mâinile în mănuși groase și-și lovea palmele de trup pentru a se mai încălzi cât de cât. Ținea biciul în poală, caii slăbănogi alergau de ieșea abur din ei, zăpada scârțâia și vrăbiile țupăiau în urma saniei și tremurau de frig.

– Cip-cirip! Când vine odată primăvara? Mult se mai lasă așteptată!

– Muuuult! răsună din înălțimile acoperite de zăpadă peste întinderile nămețite. Putea să fie eoul, dar tot atât de bine s-ar fi putut să fie vocea ciudatului bătrân care, în vânt și viscol, stătea în vârful unui munte de zăpadă. Era alb cu desăvârșire, ca un țăran în sarică de oaie, cu chică sură și cu barbă de omăt, cu obrazul veșted și cu ochi mari și limpezi.

– Cine e bătrânul de acolo? întrebă vrăbiile.

– Eu știu cine e! răspuse un corb în vârstă, cocoțat pe un par, destul de mărinimos pentru a recunoaște că, în fața firii, toți, fără nici o excepție, nu prețuim mai mult decât bieteale vrăbii, așa încât catadicsi să stea de vorbă cu ele și să le lămurească. Eu știu cine e bătrânul! E Moș Iarnă, unchiașul de anul trecut; nu e mort,



– Țsta zic și eu an nou! ciripeau vrăbiile. Acum o să căpătăm și noi tainul ce ni se cuvine și câteva grăunțe în plus pentru asprimea iernii viitoare.

Oriñcotron se îndreptau cei doi copii, muguri verzi răzbeau din tufișuri și arbori, iarba se înălța și semănăturile deveneau tot mai verzi și mai îmbelșugate. Și fata cea mică răspânda în jurul ei o mulțime de flori; în zelul ei, presăra o adevărată ninsoare de flori peste ramurile merilor și cașiilor, astfel că pomii se aflau în plină splendoare, încă dinainte de a înfrunzi.

Și fetița bătea din palme și băiatul la fel, și păsările zburau în preajma lor – nici nu se mai știa de unde vin – și ciripeau și cântau: „A sosit primăvara!” Țți era mai mare dragul să le privești.

Câte o mătușică bătrână ieșea în prag la căldura soarelui, trăgea adânc în piept aerul îmbălsămat și se uita la florile galbene care acopereau poienile, aidoma ca în zilele tinereții ei, căci lumea reîntinerise. „E o zi minunată!”, ziceau cu toții.

Pădurea era încă de un verde-închis, mugur lângă mugur, dar asprișoara, fragedă și mirositoare, se și afla acolo, viorelele erau în plină floare, floarea vântului și păpădia își desfășurau corolele, prin fiecare fir de iarbă urca seva și viața; era cu adevărat un covor minunat care te îmbia la odihnă și visare; și, pe acest covor, ședeau cei doi copii ai primăverii și se țineau de mână și cântau și surâdeau și creșteau văzând cu ochii.

O ploaie lină cobora din cer asupra lor, dar ei n-o luau în seamă, picăturile de ploaie și lacrimile de bucurie se contopeau în unul și același strop. Mire și mireasă se sărutau și, într-o clipă, arborii înmuguriră în pădure. Când răsări soarele, toate pădurile înverziră.

Și, mână-n mână, logodnicii pășiră sub baldachinul de frunziș proaspăt în care razele soarelui și petele de umbră împrumutau mereu alte nuanțe verdelui pădurii. O puritate feciorelnică și o mireasmă înviorătoare stăruiau în frunzele gingașe; râuri și pârâuri susurau limpede și săltau sprinten printre trestii de catifea verde și peste pietrele împetrițate.





Și iar trecură zile și săptămâni. Tăișul secerilor lucii fulgera în lanurile de grâne; crengile mărului se încovoiau sub povara roadelor pârguite; hameiul răspândea un miros suav și, sub tufișurile de alun unde alunele atârnav în mănunchiuri grele, se odihneau cei doi soți – Cireșar și nevasta lui, acum în toamna vieții lor.

Veniră acum cețurile umede, vânturile reci și nopțile lungi și întunecoase. Stăpânul anului, cu părul alb ca neaua, mai domnea și acum, fără să știe că-ncărunțise, punea asta pe seama fulgilor de zăpadă care căzuseră din nori peste el. Un strat greu de omăt se așezase acuma peste câmpiile altădată verzi.

Și clopotele bisericilor vesteau sărbătoarea Crăciunului.

– Sună clopotele dinaintea nașterii viitorului an! zise regele anului. În curând se vor naște noii stăpâni ai anului care vine, iar eu voi trece să mă odihnesc, alături de soția mea, printre stelele strălucitoare.

În pădurea proaspătă și verde de brazi, acoperită de zăpadă, un molift bătrân învăța brăduții tineri cum să se poarte în vederea sărbătorilor de iarnă.

– Să aduceți cu crengile voastre verzi bucurie în casele oamenilor! le spuse bătrânul rege al anului care, în ultimele săptămâni, ajunsese un moșneag cu părul și barba albe ca neaua. Timpul trecerii mele la odihnă se apropie, tânăra pereche a anului care vine capătă acum cununa și scepstrul domniei.

– Și totuși, puterea îți aparține încă ție! zise moliftul cel vârstnic. Puterea, dar odihna încă nu! Lasă omătul să încălzească semănăturile de astă-toamnă!

– Când vine primăvara? întrebă Moș Iarnă.

– Vine o dată cu barza.

Cu părul și barba albe-colilie, Moș Iarnă stătea pe cușma de omăt a colinei, bătrân și încovoiat, dar puternic ca viscolul și tare ca apa înghețată, stătea și se uita spre miazăzi, așa cum înaintașul lui de anul trecut șezuse și privise tot într-acolo.

Gheața trosnea, zăpada scrâșnea, patinatorii se avântau pe suprafața lucie a lacurilor, ciorile și corbii se deslușeau viu pe fundalul imaculat al zăpezii și nici un suflu de vânt nu se simțea. În tăcerea nemărginită a văzduhului, Moș Iarnă își împreună mâinile și gheața se prefăcu într-o punte puternică între țări.

Și iată că iar sosiră vrăbiile de la oraș și întrebare:

– Cine e bătrânul de acolo?

– Țsta e Moș Iarnă! Unchiașul de anul trecut! N-a murit, cum spune calendarul, e doar tutorele primăverii care va veni curând!

– Dar când vine primăvara? stăruiau vrăbiile. Vom căpăta atunci vreme bună și o stăpânire mai bună. Asta veche nu e bună de nimic!



Cufundat în gânduri, Moș Iarnă făcea semn din cap pădurilor întunecate și despuiate de frunze, unde fiecare arbore își arcuia mlădios crengile; și, în timp ce iarna se înstăpânea și negura rece a norilor se lăsa peste întreaga priveliște, stăpânul anului visa la vremea tinereții lui; la ivirea zorilor, întreaga pădure se înveșmântase într-o mantie de promoroacă.

– Când vine primăvara? întrebare din nou vrăbiile.

– Primăvara! răsuna ca un ecou de pe toate colinele înzăpezite. Și soarele devenea tot mai arzător, zăpada se topea și păsărelele ciripeau:

– Vine primăvara!

Iar sus, prin văzduh, veni prima barză urmată de a doua. Câte un prunc frumos se afla pe spinarea fiecăruia dintre ele și berzele se lăsară deasupra câmpului deschis, sărutară pământul și-l sărutară pe moșneagul tăcut care dispărea încet, purtat de un nor cețos.

Povestea anului se sfârșise.

– Așa se și cuvine! spuneau vrăbiile. Și e o poveste foarte frumoasă, numai că nu se potrivește cu calendarul, și de aceea nu e adevărată!



POVESTE DE CRĂCIUN

Regina Maria a României

O să vă povestesc astăzi o poveste foarte stranie, o poveste de Crăciun!

E vorba de un puț părăsit, adânc și tainic, care se afla în mijlocul unei păduri mari și întunecoase.



Nimeni nu știa de ce puțul era acolo, nici cine îl făcuse, nici cât de vechi era.

Țăranii din împrejurimi se temeau grozav, căci din el se auzeau ieșind vaiete, gemete și câteodată niște ciocănituri ca și când cineva ar fi bătut în ghizduri.

Credința tuturor era că un suflet stă robit în adâncimea-i din care nu putea scăpa.

Satul cel mai apropiat de pădure se numea Galea, sat micuț și sărăcăcios, cu case scunde și ticăloase, în ale căror grădini florile păreau sarbede și fără de viață, căci pământul era pietros și nerodnic.

În mijlocul satului se ridica o bisericuță veche de lemn, cu un acoperiș foarte mare

ce părea că o doboară. Nenumăratele anotimpuri îl pârguiseră atât de frumos, încât șindrila învechindu-i-se, bătea în cenușiu, de-ți era mai mare drag să privești la el.

Tufe de lilieci bătrâni și piperniciți creșteau împrejurul bisericii, adăpostind sub umbra lor umilele morminte împrăștiate pe alocuri, ca o turmă de oi părăsite.

Țăranii se cam rușinau de bisericuța lor dărăpănată și visau să dureze una nouă, frumoasă și albă pe dinafară, cu un acoperiș de tablă, ce ar fi strălucit la soare ca argintul și prin care n-ar fi răzbit, în vremuri rele, nici ploaia, nici zăpada. Iar amvonul să aibă stâlpi groși de piatră zugrăvită în culori vii, cu ochiul lui Dumnezeu vopsit deasupra ușii.

Fără îndoială că nouă ne-ar fi plăcut mai mult bisericuța strâmbă de lemn, cu acoperișul cel mare, dar vedeți... fiecare sat își are râvna și mândria lui și nu-i place să rămâie mai prejos decât altul.

În Boștea, satul de dincolo de pădure, se înălțase o biserică nouă și mare, așa precum o râvneau cei din Galea.

Galea era un biet sătuc sărac, ce suferea cumplit de starea în care se găsea.

Dar, pare-mi-se, că vorbeam de puțul fermecat, nu-i așa?



Nu știi de ce, țăranii își închipuiau că ființa necunoscută, ce sta acolo, le-ar fi adus mari primejdii dacă ar fi scăpat din puț și că singurul mijloc de a o împlânzi era să-i arunce mici daruri.

Adeseori, săracii cred că singurul chip de a goni nenorocul de la pragul casei lor e să aducă jertfe lui Dumnezeu și oricărei alte puteri.

Dar Dumnezeu știe bine că viața săracului nu e decât un lung șir de jertfe, de la început și până la sfârșit!

La anumite sărbători, mai cu seamă la Sfânta Maria, la Sfântul Dumitru, sătenii luaseră obiceiul să ducă daruri puțului fermecat.

Cum se sfârșea liturghia, înainte de a merge la horă sau la cârciumă, se adunau pâlcuri – pâlcuri și porneau spre pădure cu ciudatele lor daruri. Unii duceau flori sau ouă încondeiate, ori covrigi presărați cu susan, alții snopi de grâu legați cu cordele frumoase. Copiii dădeau bucuros cele dintâi poame coapte ce le căpătau: prune, cireșe sau nuci, ori pietricele adunate din albia râului, care deveneau frumoase, trandafirii și lucitoare când le lingeau.

Fetele aruncau mărgelile din ciucurii betelelor, poze cu sfinți, mărturii și multe alte nimicuri, cumpărate la moși; iar flăcăii, parale mărunte, nasturi de la tunici militare și garoafele roșii, pe care cu atâta drag le purtau la ureche!

Chiar babele cu furca-n brâu mergeau șhiopătând pe zăduf și cădeau lângă puț frânte de oboseală, apoi aruncau în apă cărbuni nestinși, lână sau cânepă, bolborosind descântece și rugăciuni, pe când trăgeau cu coada ochiului la tineret, doar-doar le-o găsi vreun cusur.

Iarna, puțul era total părăsit, că nu se încumeta nimeni să treacă prin pădure.

La marginea satului Galea, într-o casă atât de mică și de umilă, încât părea mai mult o colibă, trăia o văduvă săracă, anume Maria. Tot satul o cunoștea sub numele de Maria-Văduva.

Sărmana avea un singur copil, Petre, cu ochii mari, albaștri, și-un obrăjor sarbăd și îngrijorat. Semăna leit cu maică-sa. Băiețelul mai avusese două surori, dar amândouă odihneau sub liliacul din curtea bisericii. Atât de lipsită fusese maică-sa, încât n-avusese parte să puie măcar o cruce pe locul unde se odihneau copilele ei. Și, de aceasta, Petre mult se mai amăra!



Foarte evlavios, băiatul văduvii ținea toate posturile; lasă că, la drept vorbind, mâncare destulă n-avea niciodată. Urma cu sfințenie învățămintele biserici, asculta cu luare-aminte ce-i spunea popa Toader, cu toate că nu pricepea îndeajuns înțelesul cuvântărilor și că multe din ele se întipăriseră greșit în mintea lui fragedă.

Între altele, Petre rămăsese cu credința că biserica din Boștea era mult mai sfântă, fiind mult mai mare și mai nouă decât bisericuța lor.

Gândul acesta i se pironise-n minte, într-o duminică după slujbă, când popa Toader, vorbind despre adunarea banilor pentru clădirea sfântului locaș, dăduse ca pildă biserica din Boștea, înălțată din jertfele fiecărui locuitor. Sărac și bogat dăduseră toți o parte din câștigurile lor, agonisite cu trudă, cinstind astfel numele Domnului.



Bineînțeles, Petre n-avea bani, nici măcar o lescaie; de-ar fi putut, cu dragă inimă ar fi dăruit tot pentru zidirea unei noi biserici.

El nu fusese niciodată la Boștea și, tocmai de aceea, își închipuia biserica minunat de frumoasă, având toate însușirile ce lipseau cu desăvârșire sărăcăcioasei bisericuțe din Galea.

Petre avea șapte ani când, pe la începutul iernii, care venise anul acela cu mare strășnicie, maică-sa se îmbolnăvi greu de tot. Băiețelul o iubea mai presus de orice și sufletul îi era chinuit de nespusă durere văzând-o suferind, fără ca el, biet, să-i poată veni în ajutor!

Maria, foarte răbdătoare, nu se tânguia degeaba. În coliba ei nu era pat; se culca de obicei pe un fel de laviță de lemn, acoperită cu velințe zdrențuite și pe acest așternut ticălos zăcea tremurând de friguri, cu buzele vinete și crăpate.

O vatră mare de pământ cuprindea mai tot locul în odăița strâmtă. Maria se culca după cuptor, pe care Petre își dădea toată silința să-l ție cald, cărând zilnic din pădure câte vreascuri putea duce în spinare. Cum era bondoc și sarcina grea, se încovoia astfel încât părea un arici uriaș, ce-și croia drum prin zăpadă.

Petre căuta să-și gătească. Câteva funii de ceapă uscată, atârnată după vatră și puțin mălai într-o copaie erau toate merindele de iarnă.

Firește că băiețelul nu era bucătar bun și Maria, suspinând, înlătura strachina cu fiertura pe care el îngrijorat i-o aducea. Cum se frământa bietul copil și ce șiroaie de lacrimi curgeau pe obrăjorii lui sarbezi!... Atunci se vâra într-un colț, îngenunchea și zicea „Tatăl Nostru” și încă alte rugăciuni pe care le învățase de la popa Toader. Le înșira una după alta, cu toate că nu aveau nici o legătură cu durerea lui, dar erau rugăciuni, nu e așa? și deci erau bine primite de Cel de Sus!

Apoi Petre se strecura lângă maică-sa, lipindu-se de ea, cu nădejdea că o va încălzi strângând-o în brațele lui slăbănoage.

Dar vai! Dumnezeu părea că n-aude rugăciunea băiatului.

Mariei îi era din ce în ce mai rău!...

Atunci copilul, închipuindu-și că greșise cumva în fața lui Dumnezeu, simțea o muștrare pe cuget, cu toate că nu-și putea aminti să fi călcat vreuna din cele zece porunci.

Petre era un copilaș atât de cuminte, încât ți-era mai mare dragul și mila de el. N-avusese încă vreme să se bucure de nimic, dar să fie urâcios, căci, de când se ținea pe piciorușe, fusese nevoit să ajute pe maică-sa și să lucreze alături de ea.

Avea o inimioară curată și grijulie, gata să ducă povară grea pentru umerii lui.

Era-n ajunul Crăciunului.

Maria tot zăcea dând mâna cu moartea, când, deodată, lui Petre îi veni un gând.

El avea adesea în minte gânduri nelămurite, pe care nimeni nu-și da osteneala să i le deslușească. Acela ce-l frământa de câțeva vreme se înfăptui și iată cum:

Petre știa că dacă vrei să ți se împlinescă o dorință, trebuie să aprinzi cu evlavie lumânări pe la icoane și mai ales la aceea a Maicii Domnului, căci lumânările aprinse cu credință întăresc rugăciunea.

El căpătase de la bătrânul dascăl o lumânărică, drept mulțumire că-i ajutase duminica din urmă la slujba liturghiei.

Lumânarea era atât de subțire și de puțintică, încât trebuia păzită cu multă grijă. Pe deasupra, cam ruptă, cu cinci chibrituri, de le păzea de umezeală, cu ele putea aprinde lumânarea dinaintea icoanei.

Toate ar fi mers bine, dacă Petre nu și-ar fi pus în minte că trebuia să ducă lumânarea la biserica din Boștea.



Ca toți sătenii, avea și el credința greșită că bisericuța lor nu era destul de sfântă și vrednică de Dumnezeu. Scumpa și mult iubita bisericuță!...

Ca să mergi la Boștea, trebuia ori să faci un ocol mare, mare de tot, ori s-o croiești de-a dreptul prin pădurea întunecoasă unde se află puțul cu pricina.



Băiatul se temea chiar vara de izvorul plin de gemete, darămite iarna, când prin pădurea înnegrită sufla viscolul și lupii dădeau târcoale.

Nevrând să lase pe maică-sa prea mult singură, cu toată frica, băiețelul se hotărî să-nfrunte poteca însăpăimântătoare!

Își luă deci sumanul, căciula ce fusese odată a tătâne-său și care era mai mare decât dânsul, puse niște mănuși, mai mult cârpite decât bune, ascunse-n buzunar cu grijă chibriturile, neprețuita lumânare și fu gata de drum. Dar înainte de a ieși din colibă, nu uită să îngrămădească pe foc toate lemnele rămase și să puie alături de maică-sa o cană cu apă.

Maria sta cu fața la perete, aiurind. Înșira fel și fel de vorbe fără rost, care umpleau de spaimă sufletul bietului copil.

Amurgul începuse să-și cearnă întunericul. Petre nu putuse însă pleca mai devreme. Se simțea cam neliniștit dar, hotărât să-și îndeplinească planul, nu se mai gândea la ce putea să pătească...



În curând, ajunse la marginea pădurii. Cu bărbăție se adânci într-însa, deși inima-i bătea strașnic.

„Putea-voi să ocolesc puțul? – gândi băiatul – sunt două poteci; cea mai lungă nu trece pe lângă el.”

În pădure, vântul urla prin crăci cu un glas mânios. Petre tremura. Ce frig se lăsase!... Din fericire, zăpada nu era mare, decât prin locurile unde o grămădisise viscolul. Cu toată graba, noaptea părea că-l urmărește, că-l ajunge, că-l prinde!... Gâtlejul i se strângea, sufla din greu și gâfâia umblând.



Ce pădure mare!... Ce copaci înalți!...

Niciodată Petre nu se simțise atât de mititel. „Ah! De-aș nimeri calea cea bună – zise copilul aproape tare – nu vroi să trec pe lângă cumplitul puț!...”

Și tocmai când spunea aceste cuvine – poc, poc – auzi un sunet care-l înmărmuri de frică. Poc, poc..., o ciocănitură... și apoi alta, ca un vaiet ce ieșea chiar din fundul pământului.

Cu tot gerul, începură să-l treacă sudorile.

Ce noapte adâncă! Copacii se prefăcură în ziduri negre, închizându-l din toate părțile.

Poc, poc... Doamne, Doamne! Țsta-i glasul din puț!... Ca prins de-o vrajă, Petre înainta. Ar fi putut să dea dosul și, strecurându-se printre copaci, să lase în lături locul blestemat, dar nu se gândea la una ca asta, ci înainta cu pas hotărât, tras parcă de acea grozăvie.

Da' iacă puțul negru și nenorocit de care nu scăpa! Însăpăimântat, Petre se împiedică, încercă să se ridice, dar căzu gâfâind chiar la marginea lui.

O clipă rămase acolo, cu obrazul îngropat în zăpada rece, plângând în hohote.

Dar ce-o mai fi și asta? Plânge și altcineva? Nu se mai afla numai el în acea singurătate? Mai era și alt deznădăjduit acolo? Se înșela? I se părea că aude glasul unui copil care plânge, plânge mereu.

Petre se ridică. Nu-i mai era frică. Cum să se teamă de un biet copil care plânge în întuneric?!

Din nou se auziră ciocănituri. Poc, poc... Oh! Afurisitul de puț!... Picioarele i se muiară, și totuși trebui să se uite peste colac. O putere mai mare ca voința lui îl împingea la aceasta.

Lui Petre îi era întotdeauna urât să se uite în puț, chiar ziua-n amiaza mare, când maică-sa îl ținea de mână. Căci după aceea, nopți în șir nu se putea odihni, închipuindu-și că aluneca în groaznica și întunecoasa tainiță.

Acum era cu desăvârșire singur. Se-nnoptase de-a binelea. Cine putea fi acolo jos? Ce taină se ascundea în necunsocuta adâncime? Nu-și mai dădea seama. Inima lui bătea astfel, ori era un zgomot ce venea din puț?

Deodată, un glas ascuțit de copil strigă:

– Oh, lasă-mă să ies! Ajută-mi! Aruncă-mi lumânarea ta!. Sunt singur aici în întuneric și mi-e atât de frig!...

– Lumânarea mea! – suspină Petre, uitând spaima, mirarea și orice altă simțire, afară de dorința de a-și păstra neprețuita lumânare. Nu pot să ți-o arunc! Nu pot! Nu pot!

– Dar mi-e frig aici! – strigă din puț glasul –, mi-e frig!... mi-e frică!... și azi e Crăciunul!... și eu sunt singur în întuneric!...

– Ei bine, dar mama mea e bolnavă pe moarte! – răspunse Petre fără teamă, rezemat de colacul puțului.

Nu se mai gândea deloc la lucrul nemapomenit ce i se întâmpla. Toată ființa lui era stăpânită de dorința să-și păstreze scumpa lumânărică menită să răscumpere sănătatea mamei lui...

– Nu pot să-ți dau lumânarea ! – zise el mâhnit. Trebuie să mă duc la Boștea, s-o aprind dinaintea Maicii Domnului... să se însănătoșească mama!...

– Destule lumânări ard dinaintea icoanelor în ajunul Crăciunului! Răspunse glasul. Fecioara Maria n-o să simtă lipsa flăcării tale, pe când eu aci sunt părăsit și mi-e frig!... Dă-mi! Dă-mi lumânărica ta!...

– Dar toate lumânările aprinse dinaintea maicii Prea Curate nu o pot înlocui pe a mea – se jeli Petre cu totul copleșit de milă și durere. Nu voi mai căpăta niciodată altă lumânare. Sunt un biet băiat sărac; dacă moare mama, rămân singur pe lume... și-s prea mic ca să pot trăi fără sprijin... Și sărăcuțul căzu în genunchi, rezemându-și din nou capul de marginea puțului.

– În numele binecuvântatului Prunc al Fecioarei Maria, dă-mi lumânarea! – se mai rugă o dată glasul. E noaptea Nașterii Mântuitorului. Se poate ca o rugăciune făcută în numele Lui să nu fie ascultată?!

Petre, nehotărât, tot șovăia! Cu inima-mpărțită în două, se întreba care-i era datoria. Toată nădejdea și-o pusese în făclioara ce vroia să aprindă în biserica din Boștea. Acum, în lupta lui sufletească, în marea lui credință, nu mai știa ce să facă.

– În numele Sfântului Prunc și al maicii Născătoare de Dumnezeu – zise din nou glasul aproape stins –, sunt înghețat, sunt părăsit. Și eu sunt un copil, un biet copilăș! Oh, fie-ți milă de mine!... Dă-mi lumină!...

Petre începu a plânge. Inima-i părea că se topește de amărăciune și de chin. Suferea pentru copilul robit, suferea pentru maică-sa, pentru el însuși, pentru întreaga lume, în care totul i se părea păcătos, nedrept, sărac ca și coliba lor, ca și bisericuța de lemn, doborâtă sub povara acoperișului prea greu!

Cum sta rezemat, frânt de durere, dinaintea ochilor i se arătă vedenia bisericii din

Boștea, biserică în care nu va mai intra! O neînchipuită slavă o înconjura, scaldând-o într-o strălucire pe care nimic n-o putea ajunge.



De-acum, Petre știa că-și va jertfi lumânarea! Nu-i fusese oare cerută în numele Mântuitorului, a cărui naștere se prăznuia azi?! El nu se întrebă nici o clipă cum o singură lumânărică putea dezrobi copilul din puț! În învâlmășeala gândurilor, flacăra ei devenise pentru dânsul lucrul cel mai de căpetenie de pe pământ.



– Na lumânărica mea! zise oftând. Ia-o! Prinde și cinci chibrituri, vezi să nu se ude, adăugă el cu îngrijorare copilărească, căci nu se vor mai aprinde!

Apoi, aplecându-se peste colac, le aruncă în puț, jertfindu-și astfel ultima nădejde.

După aceasta, își acoperi fața cu mâinile, sprijinindu-și fruntea de marginea înghețată și-ncepu a plânge cu hohote. Deodată înălță capul. Ce se auzea?!... Cântece!... Visa?... Sunetele a mii de harfe ce păreau că vibrează-n văzduh și razele aurii, minunate, de unde veneau?

Minune? Lumina și sunetele răpitoare ieșeau chiar din gura neagră și posomorâtă a puțului.



Ce se întâmplase? Deodată își simți inima plină de o neînchipuită bucurie!...

– Doamne!... șopti băiatul zdrențaros, îngenunchind ca în biserică pe când se săvârșește sfânta taină, căci în fața lui se ivise un copil cu părul plăviț și cărlionțat, plăsmuit numai din lumină, un copil neînchipuit de frumos.

– Mulțumesc – grăi strălucita arătare – ți-a fost milă de mine, m-ai dezrobit, jertfindu-ți singura nădejde! Privește razele ce răspândește lumânarea ta! Și copilul ridicând brațul, Petre văzu că licărirea-i se prefăcuse într-o văpaie ce lumina întreg pământul!...

– Du-te la maică-ta, care te așteaptă. Eu voi duce lumânarea la bisericuța de lemn, care e tot atât de sfântă ca oricăre altă biserică.

Tremurând, Petre luă căciula de jos, dar față de atâta sfințenie nu îndrăzni să și-o puie în cap.

Ca-n vis, se luă copilul minunat, a cărui slavă se revărsa asupra întregii păduri.

Petre nu mai simțea nici teama, nici frigul, nici oboseala; pășea ca și când ar fi avut aripi!

Când ajunseră în sat, minunatul copil se opri puțin, arătă coliba și zise:

– Maică-ta te așteaptă, după ce vei vedea-o, du-te la bisericuța cea veche.

Firește, Petre îi ascultă porunca. Cu inima săltând de bucurie, alergă spre casă, împinse ușa, se repezi înăuntru strigând:

– Mamă, mamă...

Fără nici o urmă de suferință, sărmana Maria era atât de întinerită și de frumoasă, încât chiar zdrențele de pe dânsa păreau schimbate.

Își deschise brațele pentru a-și primi odorul. Și-l strânse la sân, singurul dulce adăpost ce Petre avusese vreodată.

Rezemând capul de pieptul maică-si, copilul se simțea prea covârșit de fericire ca să poată vorbi.

Maria nu-l întrebă ce se întâmplase; știa numai că se tămăduise, că era ajunul Crăciunului și că strângea în brațe pe fiul ei iubit.

* * *

Mai târziu, Petre plecă spre biserică precum poruncise copilul minunat. Stelele străluceau pe cer, satul era adormit și tăcut, casele păreau umbre negre pe zăpada albă.

Îndeobște, bisericuța nu se deosebea de umbrele celorlalte case decât prin clopotniță. În noaptea asta, însă, în astă noapte sfântă, ea se prefăcuse într-o lacră de lumină ale cărei raze se revărsau prin ferestre, prin crăpăturile zidului și ale acoperișului.



Acea disprețuită bisericuță se schimbase într-un giuvaier sclipitor ce împrăștia lumină pe cer și pe neaua înghețată.

Cu capul gol, cu mâinile împreunate, cu pași șovăitori, ca un hagiu venit de departe, Petre se apropie de Sfântul locaș, trecu pragul, căzu în genunchi, uimit și răpit de fericire.

Câteștrele uși ale altarului erau deschise și-năuntru, pe sfânta masă, ardea lumânărica lui. În toată biserica nu se mai găsea altă lumânare aprinsă și, cu toate acestea, mica flacăra era atât de vie, încât prefăcea smeritul locaș într-o slavă de strălucire, de pace, de frumusețe, de bucurie și de mărire. Nu putea fi mai frumoasă în acea noapte bisericuța din Galea!

Petre înțelese minunea! Mama i se însănătoșise, puțul se dezlegase de blestem și, cu toate că Sfântul Prunc se făcuse nevăzut, mâna lui pusese umila-i jertfă pe altarul Domnului!

De-un singur lucru nu se putea însă dumeri Petre: că iubirea lui făcuse această minune!

Iubirea și credința!...



SPĂRGĂTORUL DE NUCI

E.T.A. Hoffman

În Ajunul Crăciunului, cât îi ziua de lungă, copiilor medicului consilier Stahlbaum nu le era deloc îngăduit să intre în odaia de mijloc și, cu atât mai puțin alături, în salon. Strânși unul într-altul, Fritz și Maria ședeau ghemuiți într-un ungher al cămăruței din fund. Se întunecase de-a binelea și pe copii îi cuprinse teama, căci, așa cum se întâmpla de obicei în această zi, au fost lăsați fără lumină.

Pe șoptite, Fritz dezvălui surioarei sale (care abia împlinise șapte ani) cum că în odăile încuiate ar fi auzit, încă dis-de-dimineată, foșnete, hârșâieli și ușoare pocnete și că nu de mult s-ar fi strecurat în casă un om mărunț și tare misterios, purtând sub braț o cutie

mare. Despre acesta el știe însă foarte bine că nu e altul decât nașul Drosselmeier. De bucurie, Maria bătu din palmele-i mici și strigă:

– Ce minunăție o mai fi născocit pentru noi nașul Drosselmeier?!

Consilierul de curte Drosselmeier nu era un bărbat frumos; mic și sfrijit, avea un obraz adânc brăzdat, un mare plasture negru în locul ochiului drept și păr deloc, din care pricină purta o foarte frumoasă perucă albă – care, ce credeți, era de sticlă, o adevărată operă de artă. De altfel, nașul însuși era un maestru în felul său; se pricepea până și la ceasuri, ba știa chiar să le și facă. Atunci când la Stahlbaum acasă se îmbolnăvea una din frumoasele pendule și nu mai voia să cânte, venea nașul Drosselmeier, își scotea peruca de sticlă, dezbrăca hăinuța lui galbenă și-și punea un șorț albastru. Apoi scormonea ceasul cu unelte atât de ascuțite, încât pe micuța Maria o cuprindea o adevărată jale. Dar asta nu-i pricinuia nici un rău pendulei, dimpotrivă, ea se înviora și începea îndată să zbârâie, să bată și să ticăie veselă, spre bucuria tuturor.

Ori de câte ori venea, nașul avea în buzunar câte ceva pentru copii, ba un omuleț caraghios ce-și rostogolea ochii și făcea plecăciuni, ba o cutie din care sărea o păsărică, ba altele. De



Crăciun, însă, el meșterea de obicei cu multă trudă o operă de artă atât de prețioasă încât, deși o dăruia copiilor, părinții grijulii o luau de îndată în păstrare.

– Ce minunăție o mai fi făcut nenea Drosselmeier pentru noi?! exclamă Maria.

Fritz era de părere că de data asta nici n-ar putea fi vorba de altceva, decât de o cetate în care tot felul de soldați tare chipeși au să mășăluiască încoace și încolo și au să facă instrucție. Apoi au să vină alți soldați, care au să încerce să se strecoare în cetate, iar soldații dinăuntru au să tragă vitejește cu tunurile, așa de tare, de o să se cutremure pământul.

– Nu, nu, îl întrerupse Maria, nașul mi-a vorbit de o grădină frumoasă. Acolo se află un lac mare, pe care alunecă lebede minunate, cu salbe de aur la gât și cântă cele mai încântătoare melodii. Pe urmă, o fetița vine din parc la marginea lacului, cheamă lebedele și le hrănește cu marțipan dulce.

– Lebedele nu mănâncă marțipan, i-o tăie Fritz, și un parc întreg nu poate să facă nici măcar nenea Drosselmeier. Apoi continuă: de fapt, nu prea ne alegem cu mare lucru din jucăriile lui; ni le iau de îndată ce le primim; așa că cele dăruite de tata și de mama îmi sunt mult mai dragi, fiindcă măcar le putem păstra și putem face ce vrem cu ele.

Apoi copiii făcură tot soiul de presupuneri în legătură cu jucăriile pe care aveau să le primească.

Maria era de părere că mamsel Trudchen, păpușa cea mare, s-a schimbat mult, căci, mai stângace ca oricând, cade în fiecare clipă pe podea, rămânând totdeauna cu câte o urmă urâtă în obraz; cât despre curățenia rochițelor, nici să nu mai vorbim – muștrările cele mai aspre nu mai ajută la nimic.

În schimb, Fritz o încredința că ar trebui să-și întregească herghelia cu un roib zdravăn și că trupelor sale le lipsește cu desăvârșire cavaleria, lucru de altfel bine cunoscut de tata.

De bună seamă, copiii știau că părinții le cumpăraseră tot felul de daruri frumoase, pe care acum le pregăteau pentru ei. Micuța Maria rămase pe gânduri, în vreme ce Fritz mormăi:

– Eu totuși aș vrea niște husari și un roib!

Se întunecase de-a binelea. Lipiți unul de altul, Fritz și Maria nu îndrăzneau să mai rostească nici un cuvânt. În clipa aceea răsună limpede un sunet cristalin: cling-cling, cling-cling. Ușile săriră în lături și din odaia cea mare năvăli o lumină atât de puternică, încât copiii rămaseră încremeniți în prag, exclamând uimiți: „A!”

Tata și mama se îndreptară spre ușă și, luându-i pe copii de mână, le spuseră: „Veniți, hai veniți, dragi copii!”

Ceva mai potoliți, copiii tocmai voiau să se repeadă la cărțile cu poze, gata deschise ca ei să poată privi tot soiul de flori frumoase, de oameni, ba chiar și copii drăguți și jucăuși – toate înfățișate atât de firesc, de ziceai că trăiesc și vorbesc cu adevărat. Da, copiii tocmai aveau de gând să se repeadă la aceste cărți minunate, când clopoțelul mai sună o dată.

Ei știau că acum nașul Drosselmeier le va împărți daruri și alergară la masa așezată lângă perete. Paravanul după care nașul stătuse atâta vreme ascuns a fost repede dat la o parte. Și ce le-a fost dat copiilor să vadă!

Pe o pajiște verde, presărată cu flori multicolore se înălța un castel fermecător, cu ferestre argintii și turnuri de aur. În cameră plutea cântul sfios al unui carillon¹. Ușile și ferestrele castelului se deschiseră, lăsând să se vadă cum se plimbă prin săli perechi pe cât de mici, pe atât de grațioase, domni purtând pălării cu pene și doamne cu rochii lungi cu trenă. În sala de joc, ce părea cuprinsă de flăcări – de atâtea lumânările care ardeau în candelabrele lor de argint – copii în hăinuțe și rochițe scurte se-nvârteau în ritmul melodiei. Un domn, cu o manta ca smaraldul, privea deseori printr-o fereastră, făcea semne cu mâna și dispărea din nou. Însuși nașul Drosselmeier, nu mai mare decât degetul mic al tatii, apărea din când în când jos, la ușa castelului și intra iar înăuntru.

Proptit cu coatele pe masă, Fritz a privit o vreme frumosul castel și figurinele care se plimbau și dănțuiau și zise apoi:

– Nene Drosselmeier! Lasă-mă și pe mine să intru o dată în castelul tău!

Consilierul de curte îl lămură că aceasta ar fi peste putință. Avea și dreptate, căci Fritz era nesăbuit: auzi, să intre într-un castel care, cu turnurile sale aurite cu tot, nu era nici cât el de înalt! Și Fritz recunoscuse acest lucru. Dar după o vreme în care, mereu în același chip, doamnele și domnii se plimbau de colo-colo, copiii se jucau, omul ca smaraldul privea prin aceeași fereastră, nașul Drosselmeier ieșea pe aceeași ușă, Fritz strigă nerăbdător:



¹ Ceas cu anumite sunete muzicale plăcute; mașinărie muzicală.



– Nene Drosselmeier, hai, ieși odată și pe ușa de colo!
– Asta nu se poate, dragă Fritz, îi răspunse consilierul de curte.
– Ei, atunci fă-l odată, continuă Fritz, fă-l odată pe omul verde, care se uită afară, să se plimbe cu ceilalți.

– Nici asta nu-i cu putință, răspunse din nou consilierul de curte.
– Atunci să coboare copiii, strigă Fritz, vreau să-i privesc mai de aproape.
– Ei, toate astea sunt cu neputință, zise Drosselmeier, pierzându-și răbdarea, așa cum a fost făcută, așa trebuie să rămână mașinăria.

– Așa-a-a?! se miră Fritz lungind vorba. Toate astea nu sunt cu putință! Ascultă, nene Drosselmeier, dacă flecuștețele tale cele împopoțonate, din castel, nu sunt în stare să facă altceva decât mereu și mereu același lucru, atunci nu fac nici două parale și nu prea mă omor eu după ele. Nu. Atunci îmi sunt mai dragi husarii mei. Țștia trebuie să mășșăluiască înainte și înapoi, după cum vreau eu, și nici nu stau închiși în vreo casă.

Zicând acestea, o zbughi la pomul de Crăciun, puse escadronul său de cavalerie să tropăie de colo până colo, să facă întoarceri, șarje și să tragă cu pușca după pofta inimii sale. Maria se îndepărtase și ea, tiptil. Se săturase repede privind păpușile cum se plimbă întruna în castel, dar fiind mai ascultătoare și mai bună, nu voise s-o arate atât de fățș ca fratele ei.

Cam supărat, consilierul de curte spuse părinților:

– O operă atât de măiastră nu e de nasul unor copii neînțelegători. O să-mi împachetez iar castelul.

Dar mama se apropie de el și îl rugă să-i arate interiorul mașinăriei și iscusitul angrenaj, chibzuit cu cea mai mare iscusință, prin care erau puse în mișcare micile păpuși. Consilierul desfăcu și apoi refăcu totul, în felul acesta, el se înveseli iarăș și dăruie copiilor câțiva omuleți cafenii, cu fețele, mâinile și picioarele aurite. Spre bucuria lui Fritz și a Mariei, erau cu toții din Thorn și miroseau foarte plăcut și îmbietor a turtă dulce. Sora lor, Luise, îmbrăcase, la dorința mamei, frumoasa rochie pe care o căpătase, și era tare drăgălașă. Când i se ceru să-și pună și ea rochița, Maria răspunse că ar mai vrea să privească puțin. Acest lucru i-a fost îngăduit cu dragă inimă.



OCROTITUL

De fapt, Maria nici nu avea de gând să se despartă de pomul de Crăciun, din pricina unui lucru pe care nu-l descoperise din prima clipă. După plecarea la instrucție a husarilor lui Fritz, care până atunci stătuseră cu arma pentru onor, la piciorul bradului ieșise la iveală un omuleț grozav, care până atunci se ținuse modest și liniștit deoparte, de parcă ar fi așteptat răbdător să-i vină și lui rândul.

E drept ca înfățișarea sa lăsa mult de dorit. Trecând peste faptul că trupul puternic, ceva cam lung, nu se prea potrivea cu piciorușele sale mici și subțiri, avea și un cap care părea mult prea mare. Îl schimba însă în bine îmbrăcămintea cochetă, ce lăsa să se întrevadă un om de gust și de cultură. Purta o strălucitoare tunică de husari, violetă, foarte frumoasă, cu multe fireturi și nasturi de culoare albă, pantaloni de același fel și cele mai mândre cizmulite încălțate vreodată de vreun student, ba chiar și de un ofițer. Ele îi veneau ca turnate pe picioarele fine, de ziceai că i le-a pictat cineva. Ciudat era totuși că la asemenea îmbrăcămintă își atârname la spate o manta îngustă, țeapănă, ce părea de lemn și-și pusese pe cap o pălăriuță de miner. Dar Maria se gândi că nenea Drosselmeier purta și el o manta foarte proastă și o pălărie fistichie și era cu toate acestea un naș foarte bun.

Ea mai socoti că nenea Drosselmeier, chiar dacă ar fi la fel de dichisit, tot n-ar arăta așa de drăguț ca prichindelul acela. Și privindu-l o dată și încă o dată pe omulețul simpatic, îndrăgit de la prima vedere, Maria își dădu seama de-a binelea câtă blândețe era întipărită pe chipul său. Ochii lui verzi, spălăciți, puțin cam prea mari și bulbucați, revărsau numai prietenie și bunăvoință. De minune îl prindea și barba moale de bumbac alb, bine pieptănată, ce-i îmbrăca bărbia, căci ea lumina și mai mult zâmbetul duios pe buzele sale roșii.

– O, tăticule! exclamă în sfârșit Maria. O, tăticule, al cui o fi omulețul acela drăgălaș de lângă pom?

– Acela, răspunse tatăl, acela, fetița mea, va trebui de acum înainte să lucreze vârtos pentru voi toți. El o să vă spargă nucile tari, și-ți aparține deopotrivă ție, lui Fritz și Luisei.





CUPRINS

BRADUL	1
OMUL DE ZĂPADĂ	9
FETIȚA CU CHIBRITURILE	16
MOȘ CRĂCIUN	20
POVEȘTEA ANULUI	31
POVEȘTE DE CRĂCIUN	41
SPĂRGĂTORUL DE NUCI	51





SINAPSIS

www.sinapsis.ro

ISBN 978-973-1860-02-2

